

راستی چه‌واشه‌ کراوه؟ ... عرفان تارین

2007.01/08

جه‌عه‌ری حه‌سه‌ن پوور له‌ به‌رواری 2006/11/05 دا بابه‌تیکی له‌ ژێر ناوێشانی "حیزبی کۆمۆنیستی ئێران (کۆمه‌له‌) : نه‌خشه‌ی عه‌لیزاده و ئه‌حمه‌دینه‌ژاد بو‌ له‌نیوێردنی 'قه‌ومی کورد' و 'ناوچه‌ی کوردستان' له‌سه‌ر ساینی دیمانه‌ خسته‌ به‌رده‌م خۆینه‌ران. گوایه‌ سه‌رنوسه‌ری ئه‌م بابه‌ته‌ هاتوه‌ په‌رده‌ له‌سه‌ر راستیه‌کان لا بدات پاش زنجیره‌ و تووویژیک که‌ هاوڕێ ئیبراهیمی عه‌لیزاده له‌ رۆژنامه‌ی ئاسۆ و چاودێر دا زۆر به‌ جوانی جوابی هه‌ندیک پرسباری داوه‌ته‌وه‌ که‌ بو‌ هه‌موان روون و ئاشکرایه‌، که‌چی حه‌سه‌ن پوور هاتوه‌ و زیاده‌تر راستیه‌کانی شارده‌ته‌وه‌ و ده‌یه‌وێت به‌ به‌کار هێنانی ئه‌ده‌بیاتیکی ته‌حقیق ئامیز خۆل بکاته‌ چاوی خه‌لکی زه‌حمه‌تکێشی کوردستان. هه‌ر بو‌ ئه‌م مه‌به‌سته‌ به‌ پێویستم زانی که‌ به‌ پێی توانای خۆم په‌رده‌ له‌سه‌ر ئه‌و راستیانه‌ لابه‌رم که‌ جه‌حه‌ری حه‌سه‌ن پوور له‌ جه‌ماوه‌ری کوردستانی شارده‌ته‌وه‌.

لێره‌دا به‌ پێویستی نازانم که‌ باسی قسه‌کانی هاوڕێ ئیبراهیمی عه‌لیزاده بکه‌م، به‌لکوو له‌ کۆتایی ئه‌م بابه‌ته‌دا ده‌قی قسه‌کانی هاوڕێ ئیبراهیمی عه‌لیزاده به‌ بێ ده‌ستکاری کردن داده‌نیم، هه‌تا خۆینه‌ران بتوانن خۆیان قه‌زاوه‌ت بکه‌ن، که‌ کێ ده‌یه‌وێت خه‌لکی کوردستان له‌نیو به‌ریت. سه‌ره‌تا کاک جه‌عه‌ر به‌ پێشه‌کییه‌ک ده‌ست پێده‌کات که‌ تیێ دا ده‌لیت: به‌پێی قانونی بنه‌ره‌تی کۆماری ئیسلامی ئێران ته‌نیا نه‌ته‌وه‌ی فارسه‌ که‌ پله‌ یه‌که‌ و نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌ به‌ فه‌رمی نه‌ناسراون و له‌و یاسایه‌دا ته‌نیا باسی زمانه‌کانی "خه‌لکی ناوچه‌کان" و "قه‌وم" له‌کان (فارسی: زبانهای محلی و قومی) کراوه‌"

پاشان هاوڕێ ئیبراهیمی عه‌لیزاده ده‌بیر ئه‌وه‌لی سازمانی کوردستانی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران کۆمه‌له‌ به‌وه‌ تاوان بارده‌کات که‌ گوایه‌ ته‌نها ئێران به‌ فه‌رمی ده‌ناسیت و ده‌یه‌وێت بیکات به‌ سوڤیه‌تی جارن. دیاره‌ که‌ باشتر وا بوو که‌ حه‌سه‌ن پوور به‌به‌لگه‌وه‌ قسه‌ بکات و پێمان بلێ که‌ له‌کام نوسراوه‌، له‌کام به‌رنامه‌ی کۆمه‌له‌دا هاتوه‌ که‌ فه‌رزی نه‌ته‌وه‌یه‌ک، یان ولاتیک بدریت به‌سه‌ر نه‌ته‌وه‌یه‌کی تر دا؟ حه‌سه‌ن پوور ده‌لیت هاوڕێ ئیبراهیم ره‌خنه‌ له‌ کوردستانی فیدرال ده‌گریت، پێمان نالیت کام کوردستانی فیدرال؟ ئه‌م فیدرالییه‌ی که‌ حه‌سه‌ن پوور باسی لێده‌کات، له‌سه‌ر چ بنه‌مایه‌ک دامه‌زراوه‌؟ ئه‌م رۆ ئه‌وه‌ی که‌ له‌ ئیراق و کوردستان دا هه‌یه‌ ته‌نها یه‌کیه‌تی، پارته‌ی و نه‌یارانی ئه‌وان نیویان لێناوه‌ حکومه‌تی فیدرال. هه‌تا هیچ حکومه‌تیک نیه‌ که‌ بتوانیت جواب بداته‌وه‌ به‌داخوازیه‌کانی دانیشتوانی کوردستان و ئیراق. ئه‌وه‌ی که‌ له‌ کوردستان و ئیراق دا هه‌یه‌ ده‌سه‌لاتی دوو حیزبه‌ نه‌ک فیدرالی. دیاره‌ حه‌سه‌ن پوور له‌بیری چه‌ته‌وه‌ که‌ ئه‌و فیدرالییه‌ی که‌ خۆی هاواری بو‌ ده‌کات، یان ئه‌مرۆ شو‌عاری رابه‌رانی ناسیۆنالیستی ئه‌وه‌ بو‌ خۆیان نه‌ته‌وه‌ی کورد ده‌که‌ن به‌ ده‌ره‌جه‌ دوو و ئیراق و ئێران به‌ فه‌رمی ده‌زانن. له‌ حکومه‌تیکی فیدرال دا ده‌سه‌لات به‌ده‌ستی حکومه‌تی مه‌رکه‌زی ده‌بیته‌، و سێ شتی سه‌ره‌کی له‌ژێر ده‌سه‌لات دا ده‌بیته‌ وه‌ک هێزی سه‌ربازی، و ئیقتساد، و سنوره‌کان. ئه‌م وه‌سیلانه‌ ئامرازی داپلۆسینه‌رن که‌ هه‌رکات له‌ ئاره‌زووی حکومه‌تی مه‌رکه‌زی دابیت به‌کاریان ده‌هه‌نیت. لێره‌دا نه‌ته‌وه‌ی ده‌سه‌لات دار نه‌ته‌وه‌ی ده‌ره‌جه‌ یه‌که‌ و نه‌ته‌وه‌ی کوردیش ده‌ره‌جه‌ دوو.

17:57 2007-1-8 به‌کاتی ناوه‌ندی ئه‌وروپا

هه‌ر ئایدۆلۆژی، یان ده‌سه‌لاتیک جیاوازی له‌ نیوان نه‌ته‌وه‌کان دا دروست کرد، ناتوانیت چاره‌سه‌ری کێشه‌ی نه‌ته‌وه‌یی بکات. ناسیۆنالیزم بۆ خۆی جیاوازی ده‌خاته‌ نیوان نه‌ته‌وه‌کان به‌ به‌کار هێنانی سیمبۆلی وه‌ک ئالا، سرودی نه‌ته‌وه‌یی، و هه‌روه‌ها به‌ سنوردانان به‌ ده‌وری خاکی ولاته‌که‌ی دا. پاشان هه‌سه‌ن پوور درێژه‌ به‌ بابه‌ته‌که‌ی ده‌دات و ده‌لیت:

"هه‌له‌که‌ی عه‌لیزاده له‌وه‌دایه‌ که‌ بۆ ناسین و چاره‌سه‌رکردنی زولمی نه‌ته‌وايه‌تی له‌ تیۆرییه‌کانی ناسیۆنالیزم که‌لک وه‌رناگرێ و په‌نا ده‌با بۆ تیۆرییه‌کانی سۆسیالیزم" دياره ئه‌گه‌ر که‌سیک تۆسقالیک سه‌ری له‌سیاسه‌ی ده‌ربچیت ده‌زانیت که‌ که‌سیک که‌ ئامانجیک جیهانی هه‌بیت، چون ئه‌توانیت هاوزه‌مان ناسیۆنالیست بێت و که‌لک له‌ تیۆریه‌کانی نا سۆنیالیزم وه‌رگریت بۆ دۆزینه‌وه‌ی چاره‌سه‌ریک بۆ لا بردنی سته‌ممی نه‌ته‌وه‌یی؟ دياره کاک هه‌سه‌ن پوور سه‌ری لێشیاوه‌ و وه‌ک به‌چکه‌ که‌وه‌که‌ی لیهاتوه‌ که‌ سه‌ری ده‌کات به‌ نیو زه‌وی دا به‌و هیوايه‌ی که‌ که‌س نه‌بیبیت.

ناسیۆنالیزم هه‌یچ کات نه‌یتوانیوه‌ که‌ چاره‌سه‌ری کێشه‌ی نه‌ته‌وه‌یی بکات، به‌لکوو هه‌میشه‌ دۆزینه‌وه‌ی چاره‌سه‌ر بۆ لا بردنی سته‌ممی نه‌ته‌وه‌یی دواخستوه‌، یان ئالۆز تری کردوه‌.. یوگۆسلاوی کۆن، باشترین نمونه‌یه‌ که‌ ده‌توانین لێره‌دا باسی لێکه‌ین. له‌ ژێر ده‌سه‌لاتی حکومه‌تی کۆمۆنیستی "تیتۆ" هه‌ موو ئه‌و نه‌ته‌وانه‌ی که‌ یوگۆسلاویان پیک هێنابوو، پیکه‌وه‌ ده‌ژیان. هه‌یچ که‌س ده‌ست درێژی نه‌ده‌کرده‌ سه‌ر نه‌ته‌وه‌یه‌کی تر به‌هۆی ئه‌وه‌ی که‌ دینی، یان نژادی جیاواز تر بوو. به‌لام پاش ده‌ست تیوه‌ردانی ولاتانی غه‌رب و دروست کردن و ته‌قویه‌ت کردنی ناسیۆنالیزم، ئه‌وانه‌ی که‌ تا دوینی دراوسی بوون و به‌ ئاشتی و ته‌بابی پیکه‌وه‌ ده‌ژیان، بوون به‌ دوژمنی یه‌کتري و به‌ ملیونه‌ها ئینسان بونه‌ قوربانی. به‌رز کردنه‌وه‌ی شوکاری فیدرالی بۆ خۆی به‌ر به‌ستیک ده‌بیت له‌ به‌رده‌م لابرندی سته‌ممی نه‌ته‌وه‌یی. ئه‌گه‌ر هه‌سه‌ن پوور نایه‌ه‌ویت وه‌ک رابه‌رانی فرمیسیکی تیمساحی بریژیت بۆ خه‌لکی کوردستان، با بێت ئه‌و چاره‌سه‌ره‌ بۆ چاره‌سه‌رکردنی سته‌ممی نه‌ته‌وه‌یی پێش بخت، نه‌ک دواي بخت.

پیم خۆشه‌ بپرسم که‌ هه‌سه‌ن پوور، یان هافکرانی ئه‌و چون ده‌زانن که‌ خه‌لکی کوردستان فیدرالیان ده‌ویت، نه‌ک سه‌ربه‌خۆیی؟ دياره به‌ درێژایی میژوو خه‌لکی کوردستان چه‌وساوه‌ته‌وه‌، له‌به‌ر ئه‌م تاکه‌ هۆیه‌ ده‌توانم به‌ دلنیايه‌وه‌ بلیم که‌ خه‌لکی کوردستان، له‌ هه‌ر چوار پارچه‌که‌ی خه‌ون به‌ سه‌ربه‌خۆییه‌وه‌ ده‌بینن و ئه‌گه‌ر لێی بپرسن که‌ له‌ نیوان فیدرالیزم و سه‌ربه‌خۆیی دا کامیان هه‌لده‌بژیریت، بیگومان بی ئه‌وه‌ی که‌ یه‌ک چرکه‌ فکری لیبکاته‌وه‌ ده‌لیت سه‌ربه‌خۆیی. پێش ئه‌وه‌ی که‌ ئه‌م حکومه‌ته‌ به‌ نیو فیدرالیه‌ی که‌ هه‌سه‌ن پوور باسی لێده‌کات له‌ کوردستانی باشور دا دابمه‌زریت، له‌ ریفراندۆمیک دا پتر له‌ 90 % ی خه‌لکی کوردستان ده‌نگیان دا به‌ سه‌ربه‌خۆیی، به‌لام جه‌لال تاله‌بانی مامۆستا و رابه‌ری مه‌زه‌به‌ی هه‌سه‌ن پوور و ته‌واوی به‌ره‌ی ناسیۆنالیزمی کورد، هاوده‌نگ چاویان له‌و راستیه‌ داخست و هاوده‌نگ له‌گه‌ل ئه‌حمه‌دی نژاد و تورکیه‌و سوریه‌دا ده‌ست له‌ نیو ده‌ستی دوژمنانی کوردستان وتیان که‌ خه‌لکی کوردستان ده‌نگیان به‌ فیدرالی داوه‌ و به‌ زۆری چه‌ک، و به‌ هه‌ره‌شه‌ و ترس خستنه‌ دلێ خه‌لک، کوردستانیان کرده‌وه‌ به‌ به‌شیک له‌ ئیراق له‌ هه‌ل و مه‌رجیک و ده‌رفه‌تیک میژووی دا که‌ گه‌لی کورد ده‌یتوانی به‌فیرووی نه‌دات و به‌ ئاواتی خۆی بگات، ئه‌ویش سه‌ربه‌خۆ بوون.

لێره‌دا چاره‌سه‌ر بۆ لابرده‌نی سته‌می نه‌ته‌وه‌یی، ریفراڤدۆمیکی ئازاده‌ که‌ خه‌لکی کوردستان تێدا بتوانن سه‌رنوشتی خۆیان دیاری بکه‌ن. ئه‌وه‌ خه‌لکی کوردستانن که‌ دتوانن ئه‌م بریاره‌ بده‌ن، نه‌ک هه‌سه‌ن پوور، یان رابه‌ران و هاوفاکرانی ئه‌و.

دیاره‌ هه‌سه‌ن پوور، و هاوفاکرانی ئه‌وه‌، نازانن مانا و مه‌فه‌موومی دیموکراسی چیه‌، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که‌ یه‌کێک له‌ بنه‌ما سه‌ره‌کیه‌کانی دیموکراسی، هه‌لژاردنی ئازاد، و بریاردان به‌ پێی زۆرینه‌ی ده‌نگه‌. تا ئه‌و جیه‌ی که‌ خه‌لکی کوردستان شاهیدی هه‌ن، هه‌چ هه‌لژاردنیکی ئازاد نه‌ له‌ کوردستان، و نه‌ له‌ ئیراق دا ئه‌نجام نه‌دراوه‌. ساڵی 1992 هه‌لژاردنیکی کرا، 13 ساڵ له‌سه‌ری شه‌ر بوو که‌ پتر له‌ 16000 خه‌لکی کوردستان بوون به‌ قوربانی له‌ پێناو یه‌ک کورسی دا که‌ هه‌ریه‌ک له‌ پارته‌ی و یه‌کیه‌ته‌ی به‌ هه‌یخۆیان ده‌زانی.

ده‌پرسم که‌ چلۆن ده‌توانرێت له‌ ولاتیک دا که‌ شه‌ر، کوشتن و تۆقاندن حاكمه‌، بتوانرێت هه‌لژاردنیکی ئازادانه‌ به‌ریوه‌ بچیت؟ له‌ ولاتیک دا که‌ دانیشتوانی له‌سه‌ره‌تایی ترین مافه‌کانی خۆیان وه‌ک ئاو، کاره‌با، ئه‌من و ئاسایش بپه‌شن؟ ولاتی ئیراق له‌ ساڵی 2003 داو له‌ کاتی هه‌لژاردن دا له‌ نیو شه‌ر و کوشتار دا گیرى کردبوو و به‌ پێی بنه‌ما نیو ده‌وله‌تیه‌کان، ئه‌و هه‌لژاردنه‌ نادرست بوو و ته‌نها تینتاریکی بوو که‌ ده‌ره‌ینه‌ره‌که‌ی جۆرج بوش بوو، وه‌ ئه‌وانه‌ی که‌ دوری سه‌ره‌کی له‌م تینتاره‌دا ده‌بینی جه‌لال تاله‌بانی، مه‌سه‌عود بارزانی، و ئه‌یاد عه‌لاوی و ئیسلامیه‌ تووند ره‌وه‌کان بوون. دیاره‌ که‌ ئه‌و هه‌لژاردنه‌، نه‌ ئازادانه‌ بوو، وه‌ نه‌ ئه‌وانه‌ی که‌ بوون به‌ نوینه‌ری خه‌لک، کۆنه‌ به‌عسیه‌کانن وه‌ هه‌روه‌ها ده‌نگی زۆرینه‌ی جه‌ماوه‌ری کوردستان بۆ سه‌ربه‌خۆیی پشنگوئ خرا. له‌به‌ر ئه‌مه‌ ده‌توانم بلیم که‌ حکومه‌تی کوردستان و ئیراق، هه‌چ ره‌پتیکیان به‌ خه‌لکی کوردستان و ئیراقه‌وه‌ نیه‌، به‌لکوو هه‌ره‌سی چاله‌ نه‌وتن.

بریاردان به‌ پێی زۆرینه‌ی ده‌نگ، وه‌ک وتم سه‌ره‌کی ترین خاله‌ له‌ سیسته‌میکی دیموکراسی دا، به‌لام هه‌رچی من فکری لێده‌که‌مه‌وه‌، نه‌یاران و هاوفاکرانی هه‌سه‌نپوور، که‌مینه‌ش نین له‌ کوردستان، و پتر له‌ 90% ی خه‌لکی کورد سه‌ربه‌خۆیی ده‌وێت، که‌چی هه‌سه‌ن پوور هه‌روه‌ک ولاته‌ داگیر که‌ره‌کان، بۆ خۆی ئه‌و مافه‌ له‌ خه‌لکی کوردستان زه‌وت ده‌کات و بریاری که‌مینه‌ ده‌سه‌پینیت به‌سه‌ر زۆرینه‌دا و به‌زۆر پێیان ده‌لێت که‌ دبیت فیدرالی هه‌لژیریت. لێره‌دا فه‌ر

قی هه‌سه‌ن پوور و ئه‌حمه‌دی نژاد چیه‌؟ فه‌رقتان ئه‌وه‌یه‌ که‌ ئه‌و به‌ فارسی قسه‌ده‌کات و تۆ به‌ کوردی؟ به‌لام هه‌ردووکتان یه‌ک ئامانجتان هه‌یه‌، ئه‌ویش دواخستنی دۆزینه‌وه‌ی چاره‌سه‌ر بۆ لابرده‌نی سته‌می نه‌ته‌وه‌یی و سه‌ربه‌خۆ بوونی خه‌لکی کوردستان.

لێره‌دا دا ئه‌وه‌ هه‌سه‌ن پوور و هاوفاکرانی ئه‌وه‌ که‌ که‌ به‌ یارمه‌تیدانی ناسیۆنالیزمی فارس، تورک و عه‌ره‌ب ده‌یانه‌وه‌یت خه‌لکی کوردستان به‌ ئاواتی خۆی نه‌گات و پیکه‌وه‌ هه‌ول ده‌ده‌ن بۆ له‌نیو بردنی قه‌ومی کورد و ناوچه‌ی کوردستان، نه‌ک هاوڕی ئیبراهیمی عه‌لیزاده‌.

بۆ خوینده‌وه‌ی قسه‌و باسی هاوڕی ئیبراهیمی عه‌لیزاده‌ له‌گه‌ل رۆژنامه‌ی چاودێر و ئاسۆ دا

ئهم لینکانه‌ی خواره‌وه‌ کلیک بکه‌:

-1 http://www.komalah.org/kurdish/doc/Aso_61213.pdf

-2 http://www.komalah.org/kurdish/doc/Aso_61213.pdf

www.kurdistan.net.org

17:57 2007-1-8 به‌کاتی ناوه‌ندی ئه‌وروپا

هه‌روه‌ها به‌نامه‌ی کۆمه‌له‌ و حیزبی کۆمونیستی ئیران بۆ دۆزینه‌وه‌ی چاره‌سه‌ر بۆ سته‌ممی نه‌ته‌وه‌یی له‌ کوردستان دا، روون و ئاشکرایه‌ و پێ‌ ویست ناکات که‌ هه‌سه‌ن پوور ئه‌و راستیانه‌ له‌ خه‌لکی کوردستان بشاریته‌وه‌، یا خود خۆی بکات به‌ قاره‌مانی میژوو و بیهه‌ویته‌ پهرده‌ له‌سه‌ر راستیه‌کان لابه‌ریته‌، چونکه‌ کۆمه‌له‌ هه‌یچی له‌ خه‌لکی کوردستان نه‌ شاردوه‌ته‌وه‌ و به‌ پێ‌ویستی نازانیته‌ له‌ جه‌ماوه‌ری کوردستانی بشاریته‌وه‌.

بۆ ئه‌وه‌ی که‌ خه‌لکی زه‌حمه‌تکێشی کوردستان بۆ خۆیان راستیه‌کان بزانه‌، ده‌توانن که‌ بۆ خۆیان راستیه‌کان چاو لێبکه‌ن، نه‌ک هه‌سه‌ن پوور به‌ چه‌واشه‌کردنی راستیه‌کان بیهه‌ویته‌ خۆی بکاته‌ چاوی خه‌لکی کوردستان.

ئهم لینگانه‌ی خواره‌وه‌ کلیک بکه‌:

<http://www.komalah.org/kurdish/asnad/b2.pdf> -3

<http://www.cpiran.org/Asnad/index.html> -4

<http://www.cpiran.org/Asnad/index.html> -5